

Φιλελευθερισμός-Σοσιαλισμός

Πολιτικός φιλελευθερισμός I

3.1 Τζων Λοκ – Δεύτερη πραγματεία

3.2 Η “μεσότητα” στην προσέγγιση της φυσικής κατάστασης

3.3 Νομιμοποίηση της ατομικής ιδιοκτησίας

Αποσπάσματα

[Εξουσίες που πηγάζουν από το φυσικό νόμο] Πρώτη· κάθε άνθρωπος έχει απόλυτο δικαίωμα να εξολοθρεύσει οτιδήποτε τον απειλεί με καταστροφή. Η εκδήλωση επιβουλής κατά της ζωής ανθρώπου, θέτει τον φορέα της σε εμπόλεμη κατάσταση προς εκείνον¹. Δεύτερη· ο καθένας νομιμοποιείται να πράττει ό,τι θεωρεί ενδεδειγμένο για τη συντήρηση του ιδίου και των άλλων, εφ’ όσον αυτό δεν αντιβαίνει προς τον ίδιο το νόμο, δεν θέτει δηλαδή σε κίνδυνο τη συντήρηση της ζωής των άλλων². Τρίτη· παρέχεται στους ανθρώπους η εξουσία να τιμωρούν τα εγκλήματα που διαπράττονται ενάντια στο νόμο της φύσης³.

Ο μόνος λόγος που θα δημιουργούσε σε κάποιον την επιθυμία να αποκτήσει απόλυτη εξουσία πάνω σε έναν άνθρωπο θα ήταν ο σκοπός του εξαναγκασμού του να συμμετέχει σε πράξεις που δεν θα έπραττε εάν ήταν ελεύθερος, σε πράξεις αντίθετες προς εκείνες που ο Λόγος του επιβάλλει⁴.

Σκοπός συγκρότησης των πρώτων πολιτικών κοινωνιών ήταν η προστασία του αγαθού της ιδιοκτησίας και η απόλαυσή του σε συνθήκες ειρήνης και ασφάλειας⁵.

Με τον όρο ιδιοκτησία, πρέπει να γίνει κατανοητό και εδώ, όπως και σε άλλα σημεία του κειμένου, ότι εννοώ την ιδιοκτησία την οποία κατέχουν οι άνθρωποι, τόσο στα πρόσωπα, όσο και στα υπάρχοντά τους⁶.

Εάν κάποιος άνθρωπος εναποθέσει το μόχθο του σε ένα αντικείμενο, έχει δικαιώματα κτήσης επάνω σε αυτό, επειδή αυτό προσμιγνύεται με κάτι το οποίο ήδη ανήκει στον άνθρωπο, δηλαδή το μόχθο του⁷.

Τίποτα δεν φτιάχτηκε από το Θεό, για να το καταστρέψει ο άνθρωπος⁸. Αυτός ο οποίος αφήνει [ελεύθερο από κατοχή] τόσο, όσο να μπορεί να χρησιμοποιήσει και ο άλλος, κάνει τόσο καλό, όσο να μην είχε ιδιοποιηθεί τίποτα εξ αρχής⁹.

Γ.Ν.Π.

¹ John Locke, Δεύτερη πραγματεία περί κυβερνήσεως, III, 16.

² Locke, XI, 128.

³ Locke, XI, 128.

⁴ Πρβλ. Locke, III, 17.

⁵ Locke, XI, 134.

⁶ Locke, XV, 173, βλ. Locke, VII, 87, IX, 123.

⁷ Locke, V, 27.

⁸ Locke, V, 31.

⁹ Locke V, 33.